

**2017/2018. TANÉVBEN ÉRVÉNYES
TANTÁRGYI PROGRAM¹**

Tantárgy teljes neve: A katasztrófa-felszámolás egészségügyi alapjai	
Tantárgy rövidített neve: –	
Tantárgy angol neve: Medical Aspects of Disaster Preparedness and Response	
Képzés: Fogorvostudományi Kar, osztatlan képzés	
Munkarend: nappali	
Tantárgy típusa: kötelező/kötelezően választható/szabadon választható (a megfelelő aláhúzendő)	
Tantárgy neptun kódja: 1M; 2M	
Tantárgy óraszám: 4	
Tantárgy kreditpontja: 0	
A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: Biztonságtechnikai Igazgatóság / Biztonság szervezési Osztály/Katasztrófavédelmi és Polgári Védelmi Csoport	
A tantárgyfelelős neve: Kocsik Pál Elérhetőség: tel.: 06-1/459-1500 / mellék: 60579; 06-20/666-3731 e-mail: kocsik.pal@semmelweis-univ.hu	Beosztás, tudományos fokozat: okl. védelmi igazgatási menedzser, polgári védelmi előadó
A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): (elmélet/gyakorlat) Kocsik Pál	Beosztás, tudományos fokozat: okl. védelmi igazgatási menedzser, polgári védelmi előadó
A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában: <p>Alapvető ismeretek nyújtása a hallgatóknak az általános és környezeti biztonságot veszélyeztető események és helyzetek felismeréséhez, megfelelő kezeléséhez az egyéni és közösségi védekezésben és mentésben történő önkéntes, illetve a végzettségükből és tervezett munkakörükből fakadó részvételhez.</p> <p>A felsőoktatásban résztvevő hallgatók jogszabályban előírt védelmi felkészítése érdekében átfogó képet ad a nemzetközi és hazai polgári védelem intézményi-, és feladatrendszerei szabályozásáról, működéséről, kiemelve az állami és civil szervezetek helyét és szerepét a védelmi felkészülés, továbbá a védekezés és a kárelhárítás során.</p> <p>Tájékoztatót biztosít a rendkívüli körülmények, katasztrófa bekövetkezése esetében a hazai egészségügy különböző intézményei és dolgozói védelmi felkészítésének és az egészségügyi ellátás fenntartásának tervezéséről, feladatairól és anyagi-technikai háttéréről.</p> <p>A tantárgy súlypontját a hallgatók szakterületéhez köthető megelőzési, mentési - kárfelszámolási és rehabilitációs feladatok kérdéskörére helyezzük, melyekre adott válaszok képessé teszik a hallgatókat a természeti és civilizációs katasztrófák következményeinek felszámolásában történő – képzettségüknek megfelelő – proaktív és szakszerű közreműködésre.</p>	
A tantárgy rövid leírása: <p>Megismertetjük a hallgatókkal az általános és környezetbiztonságot veszélyeztető eseményeket, körülményeket, a polgári lakosság védekezésére történő felkészítésének, egyéni és kollektív védelmének lehetőségeit, módszereit.</p> <p>Összefoglaljuk a fontosabb nemzetközi és hazai jogszabályok – polgári védelemre vonatkozó – előírásait, bemutatjuk a felsőoktatási és egészségügyi területet érintő, a hatályos honvédelmi, katasztrófavédelmi és egészségügyi törvény, és ágazati rendeletek védelmi felkészülésre vonatkozó szabályait.</p> <p>Az előadások során elemezzük a lakosságvédelem elveit, módszereit és eszközrendszerét, a polgári védelmi szervezetek feladatait, az egészségügyi ellátási és járványügyi feladatokat, az élelmiszerek, ivóvíz és gyógyszerkészletek megelőző védelmének lehetőségeit, szennyezés esetén a magatartási szabályokat és a mentésítés szabályait.</p> <p>A hazai és nemzetközi szabványok és eljárások bemutatásán túlmenően szemléltetjük az egészségügyi válsághelyzeti feladatok tervezését, a hallgatókat bevonva modellezzük végrehajtásuk lehetőségeit a katasztrófa-egészségügyi ellátás főbb szabályai alapján.</p> <p>Az aktuális nemzetközi és hazai humanitárius válsághelyzetek, katasztrófák és a felszámolásukra tett erőfeszítések elemzésével bővítjük a hallgatók ismereteit, ösztönözzük érdeklődésük, önálló szemléletmódjuk kialakulását, mely segítheti őket választott pályájuk gyakorlása során, továbbá önkéntes segítőként a védelmi jellegű feladatok ellátásában.</p>	

¹ A tantárgy összesen 4 modulból áll, melynek 1., és 2. modulját a BTI katasztrófavédelmi szakterülete, a 3., és 4. modulját az ÁOK Honvéd-, Katasztrófa- és Rendvédelem-orvostani Tanszéki Csoport oktatja.. Jelen Tantárgyprogram az 1., és 2. modul oktatásához készült.

Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok							
Tárgyfelvétel ajánlott féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra	Egyéni óra	Összes óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
A tantárgy az ajánlott tantervben az 5.- 6. félévekben kerül oktatásra.	A kontakt órákból az elméleti órák száma félévente 2-2 (a páratlan félévben 1M; a páros félévben 2M)	A félévben a kontakt órákból a gyakorlati órák száma 0	A félévben a kontakt demonstrációs gyakorlati órák száma 0	Egyéni tanulás óraszám 0	A félévben az összes óraszám (kontakt elméleti+ kontakt gyakorlati+ demonstrációs gyakorlat + egyéni óra száma) 2	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* Mindkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	0
A kurzus oktatásának időterve							
A tantárgy tematikája szemeszterenkénti/modulenkénti bontásban:							
5. félév 2 óra (1M): Az általános és környezeti biztonságot veszélyeztető események, helyzetek jellemzése, meghatározása. A szervezett védekezés elmélete, a polgárok védelmének nemzetközi és hazai feladat-, szervezet-, és intézkedési rendszere (kialakulása, fogalma, célja, feladatai). Jogszabályi alapok a védelmi területen az események és a prevenció tükrében (az 1949. évi Genfi Egyezmény, a hatályos honvédelmi, és katasztrófavédelmi jogszabályok). Az állampolgár, a hallgatók védelmi kötelezettsége, helye és szerepe a védelmi rendszerben. A természeti és civilizációs eredetű veszélyek, katasztrófák vizsgálata, közvetlen és közvetett hatásmechanizmusok, összefüggések feltárása. Magyarország veszélyeztetettségének kérdései és a polgári lakosság védelmének elvei (megelőzés, védekezésre történő felkészülés, mentés és kárelhárítás, helyreállítás és újjáépítés). A lakosság felkészítése a katasztrófa helyzet, illetve a különleges jogrendi időszakok feladataira (riasztás, veszélyhelyzeti tájékoztatás, követendő magatartási rendszabályok). A nemzetközi és nemzeti humanitárius támogatás elvei, szervezeti, aktuális események kérdései.							
6. félév 2 óra (2M): A lakosságvédelem elvei, módszereinek bemutatása: a helyi védelem - védekezés egyéni és kollektív eszközrendszerének, módszertanának ismertetése; a távolsági védelem (kimenekítés, kitelepítés, befogadás, visszatelepítés) feladatai, elemzése gyakorlati példákon keresztül; az élelmiszerek, ivóvíz és gyógyszerkészletek védelmének módszerei, a különböző szennyezések esetén előírt protokollok, járványügyi feladatok, a személy-, és területmentés szabályai. Az egészségügy honvédelmi, katasztrófavédelmi feladatai a megelőzés, a védekezés-mentés és a helyreállítás időszakában. A védelmi rendszer egészségügyi, járványügyi elemei (szervezetek, terv-, és feladatrendszerek az egészségügyi válsághelyzet, különleges jogrend időszakában). Az egészségügyi dolgozók, egyetemi hallgatók védelmi feladatai, kötelezettségei. A lakosságvédelmi feladatok egészségügyi biztosítása. Mentőszervezetek eljárási rendje egy feltételezett katasztrófa helyzet kezelése során (kutató-mentési és egészségügyi feladatok ellátása - esetfeldolgozás). Aktuális humanitárius, veszélyhelyzet-kezelési programok, önkéntes kampányok bemutatása, a részvétel szabályai.							
Gyakorlati órák tematikája: 0							
Konzultációk rendje: 0							
Kurzus követelményrendszere							
A kurzus felvételének előzetes követelményei: A tantárgy 4 modulból áll. Az 1. modulnak nincs előzetes feltétele, mert ez az első előadás. A 2. modul előfeltétele az 1. modul teljesítése. A 3. modul előfeltétele az 1. és 2. modul teljesítése. A 4. modul előfeltétele az 1.; a 2. és a 3. modul teljesítése. Ettől való eltérés átvett hallgatók esetében lehetséges. Ebben az esetben az első páratlan szemeszterben engedélyezett a páratlan (1., 3.), míg az első páros szemeszterben engedélyezett a páros (2., 4.) modulok felvétele.							

A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége:

1. A részvétel követelményei:

A meghirdetett tantárgy oktatása modulonként 2 x 45 perces előadáson (alapkursus) történik, melyre a hallgatók feljelentkeznek. Az előadáson történő részvétel igazolása a jelenléti íven történik, mely alapján az aláírás megszerezhető.

2. A távolmaradás igazolásának módja:

A hiányzás igazolásának módja: orvosi, hivatalos – bírósági, önkormányzati, munkahelyi, HÖK, stb.

3. A pótlás lehetőségei:

A meghirdetett alapkursusról történő hiányzás esetében a külön meghirdetett pótfoglalkozáson való részvétel jelenléti íven történő igazolásával az aláírás megszerezhető.

Amennyiben a hallgató mindkét előadásról távol van, a hiányzás okától függetlenül az aláírást megtagadjuk. Ezt követően a hallgató külön (dékáni) engedély alapján a Tantárgy 1., és 2. moduljának tematikája alapján összeállított TESZT feladat kitöltésével ad számot a tárgy pótlásáról, melynek eredménytől függően a hallgató megkaphatja az aláírást².

Félévközi ellenőrzés: NINCS

A félév végi aláírás követelményei:

A hallgatónak az aláírás megszerzéséhez részt kell vennie a meghirdetett foglalkozáson. Igazolt hiányzás esetén pótfoglalkozáson való részvétel, illetve külön (dékáni) engedély alapján a TESZT feladat eredményes megoldása. A korábban teljesített modulok külön eljárásban, engedély és jóváhagyás alapján elfogadhatók.

A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatai: NINCS

A félév végi számonkérés módja: aláírás

A félév végi számonkérés formája: NINCS

A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: NINCS

A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája:

Kötelező irodalom: NINCS

Ajánlott irodalom:

Dr. Major László; Dr. Liptay László; Dr. Orgován György: A katasztrófa-felszámolás egészségügyi alapjai (*Semmelweis Kiadó*)

A kurzus tárgyi szükségletei: tanterem, számítógépes kivetítési lehetőség, hangosítás

Tantárgyi vonatkozású tudományos eredmények, kutatások:

A tantárgyleírást készítette: Kocsik Pál

Intézet/Tanszékvezető elfogadta: 2017.

ph

.....
Mészáros István
igazgató

² A BTI csak a Tantárgy 1., és 2. moduljából biztosítja a pótlás lehetőségét.